

Přehlednější bodový systém nebo možnost řídit od 17 let. Novinky míří k připomínkám

18.7.2022 - | Ministerstvo dopravy ČR

Návrh zákona vychází z předlohy, kterou ministerstvo zpracovalo již v minulém volebním období, jak ale upozorňuje ministr dopravy Martin Kupka, tentokrát se více zaměřuje na to, aby výše bodového hodnocení a finanční sankce co nejvíce korespondovaly se statistikou závažnosti dopravních nehod.

„Nově pak do zákona přidáváme zejména tzv. L17 neboli možnost řídit vozidlo pod dohledem mentora už od 17 let a řidičák na zkoušku, který se v prvních dvou letech bude týkat všech čerstvých řidičů,“ vysvětluje ministr Kupka.

Cílem navrhovaných změn je efektivnější postih nejnebezpečnějších přestupků, zvýšení bezpečnosti silničního provozu a snížení postihu u banálních přestupků. Možnost řídit vozidlo pod dohledem mentora od 17 let má přispět k větší bezpečnosti na silnicích. Smyslem je získávání řidičských dovedností, a právě přítomnost mentora-zkušeného řidiče může pomoci osvojit si správné návyky za volantem.

V případě řidičského průkazu na zkoušku jde o preventivní opatření pro začínající řidiče. Pokud dva roky od získání řidičského oprávnění spáchá šestibodový přestupek nebo mu bude odebrán řidičský průkaz za závažný přečin, bude muset absolvovat dopravně psychologickou přednášku a tzv. evaluační jízdu. Půjde o čtyřhodinovou výuku příčin dopravních nehod a jak jim předcházet a také čtyřhodinová teorie a jízda v autoškolě.

Další informace lze nalézt na webu BESIP k bodovému systému

Pevné sazby blokových pokut a přehlednější body

Novela se také zaměřuje na nejzávažnější přestupky, které vedou k tragickým nehodám. Za jízdu pod vlivem alkoholu se nově navrhuje prodloužit zákaz řízení ze současného roku na rok a půl. V případě odmítnutí testu na alkohol nebo jinou návykovou látku pak hrozí až tříletý zákaz řízení a pokuta ve správním řízení do 75 tisíc korun.

Za jízdu na červenou, vjíždění na železniční přejezd přes zákaz nebo otáčení či couvání na dálnici bude nově ukládána pevná bloková pokuta 5 tisíc korun. Pokud řidič odmítne zaplatit na místě, může dostat v přestupkovém řízení pokutu mezi 7 až 25 tisíci korun.

Při vysokém překročení rychlosti (o 40 km/h v obci a 50 km/h mimo obec) může dostat „pirát silnic“ v přestupkovém řízení pokutu až 25 tisíc korun a k tomu šest bodů. Pevná bloková pokuta 2 500 korun a čtyři body bude rovněž za překročení rychlosti v obci o 20 km/h nebo o 30 km/h mimo obec. Mírnější překročení rychlosti o 10 km/h bude sankcionováno pevnou blokovou pokutou 1 500 korun a dva body.

Ke zmírnění trestů dochází u bagatelních prohřešků jako je porušení zákazu zastavení a stání, nerozsvícení světel, zapomenutí dokladů nebo překročení rychlosti do 10 km/h nad povolený limit, kde se snižuje horní hranice pokuty na místě z 2 000 Kč na 1 500 Kč, a body se nezapisují.

Novinky v zákoně o silničním provozu také umožní od předpokládané platnosti změn v roce 2024

požádat si elektronicky či na úřadě o zasílání informací o bodovém kontě řidiče. Umožní to lepší přehled o udělených trestech a zároveň si řidič může hlídat limit 12 bodů, po jehož dosažení je mu odebrán řidičský průkaz na stanovenou dobu.

Bodová pásma podle navrhovaných změn:

- Tři sazby bodů dle závažnosti přestupku

Pozn: nyní je 5 pásem bodů (2, 3, 4, 5 a 7 bodů) – dochází tak k zpřehlednění celého systému
Vypouští se skutek za 7 bodů, místo něho je bodů 6 – aby se dalo uplatnit 2x a dost

- 6 bodů (2x a dost) – alkohol, vjetí na železniční přejezd, jízda na červenou
- 4 body (3x a dost) – omezení chodce, nedání přednosti v jízdě, telefonování při jízdě
- 2 body – nezastavení vozidla před přechodem pro chodce, řízení bez profesní způsobilosti
- Nově si řidič může požádat na úřadě, aby byl informován o změně bodů na svém „kontu“ – informace dostane pomocí SMS, datové schránky nebo emailu

4 pásma pevných pokut na místě

- Nejmírnější pásmo do 1 500 Kč – nerozsvícená světla, jízda bez pásů
- 1 500 Kč – jízda na motorce bez přilby
- 2 500 Kč – překročení rychlosti 20 km/h v obci
- 5 000 Kč – vjetí na přejezd, otáčení se na dálnici
- Snížení horní hranice sazby u nejmírnějšího pásma ze současných 2 000 Kč na 1 500 Kč
- U bagatelních prohřešků jako je porušení zákazu zastavení a stání, nerozsvícení světel nebo překročení rychlosti do 10 km/h se snižuje horní hranice pokuty na místě z 2 000 Kč na 1 500 Kč a body se nezapisují.

Ve správním řízení jsou také 4 pásma sazeb pokut - nejvyšší lze udělit až 75 000 Kč

- 25 000 Kč – 75 000 Kč – odmítnutí podrobení se testu na alkohol
- 7 000 – 25 000 Kč – jízda na červenou
- 4 000 – 10 000 Kč – nezastavení před přechodem pro chodce, telefonování za jízdy
- 2 000 – 5 000 Kč – jízda bez pásů, špatné parkování
- Zvýšení především horních hranic sazeb pokut

Zákaz činnosti dle jednotlivých pásem:

- 18 měsíců až 3 roky
- 6 až 18 měsíců
- 6 až 12 měsíců (toto pásmo je určeno pro 17letého řidiče)
- 3 až 6 měsíců

Novinky v novele zákona o provozu na pozemních komunikacích:

Řízení od 17 let pod dohledem mentora (tzv. L17)

- Hlavní přínos: začínající řidič řídí a získává řidičské schopnosti v reálném a kontrolovaném prostředí pod dohledem zkušeného a bezúhonného mentora
- Žadatel o řidičské oprávnění nastoupí do autoškoly (již může od 15,5 let), po ukončení výuky a výcviku (nejdříve v 17 letech) ho autoškola přihlásí ke zkoušce z odborné způsobilosti. Následně mu bude uděleno řidičské oprávnění a vydán řidičský průkaz
- Od 17. narozenin může řídit vozidlo sk. B pod dohledem mentora

- Od 18. narozenin končí lhůta a může řídit sám
- Řízení bez mentora v době, kdy je povinen – pokuta ve správním řízení 2 500 Kč a zákaz činnosti 6 – 12 měsíců

Kdo může být mentor?

- Vyzrálá osobnost – držení oprávnění skupiny B min. 10 let
- Bezúhonnost – držitel řidičského oprávnění v délce min. 5 let bez přerušení (bez odnětí, atd.)
- bez záznamu bodů v době zahájení a po celou dobu činnosti mentora
- Dohledatelnost – zákonný zástupce nahlásí na úřad, registr řidičů zkontroluje podmínky a zapíše mentora k řidiči

Povinnosti mentora jsou obdobné povinnostem učitele v autoškole

- nesmí být pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, povinnost podrobit se vyšetření ke zjištění ovlivnění alkoholu a jiných návykových látek
- pokuta ve správním řízení 7 – 25 000 Kč, na místě 5 000 Kč
- jeho schopnost k výkonu činnosti mentora nesmí být snížena v důsledku zdravotního stavu, nemoci, ...
- pokuta ve správním řízení 7 000 – 25 000 Kč, na místě 5 000 Kč
- musí sedět vedle řidiče, věnovat se situaci v provozu a sledovat chování řidiče
- pokuta ve správním řízení 4 – 10 000 Kč, na místě 2 500 Kč

Řidičák na zkoušku

- Preventivní opatření pro začínající řidiče po dobu 2 let od získání prvního ŘO, vázané na spáchání závažného protiprávního jednání
- Z původního návrhu se odstranilo poloviční bodové konto (6bodů) pro začínající řidiče
- Nechceme tyto řidiče hned „vyblokovat“ z provozu
- Ovšem za závažné dopravní přestupky spáchané v této dvouleté lhůtě musí řidič povinně na Dopravně psychologickou přednášku a na tzv. Evaluační jízdu
- Vycházíme z rakouského modelu (forma a obsah) a německého modelu (systém)
- Neabsolvuje-li řidič výchovně-vzdělávací proces = nemůže řídit

Na jaké skutky se vztahuje povinnost absolvovat dopravně-psychologickou přednášku a evaluační jízdu?

- Trestné činy – ohrožení pod vlivem návykové látky, těžké ublížení na zdraví
- Přestupky s automatickým zákazem řízení motorových vozidel – překročení rychlosti o 40 km/h v obci, odmítnutí se podrobení zkoušky na alkohol
- Přestupky hodnocené 6 body – nebezpečné předjíždění, jízda na červený a žlutý signál, pokyn "Stůj!"

Co je dopravně-psychologická přednáška?

- 4 hodiny teorie rozdělené na 2 části.
- 2 hodiny výuky příčin dopravních nehod a jejich předcházení.
- 2 hodiny diskuse nad tématy reálných protiprávních činů účastníků.
- Provádí stávající síť akreditovaných dopravních psychologů – zkušení odborníci dostupní v každém větším městě
- Kapacita sítě akreditovaných dopravních psychologů je dostatečně robustní a je schopna bez problémů pokrýt poptávku navýšenou o žadatele o DPP.

- Současná síť čítá cca 260 akreditovaných dopravních psychologů.
- Předpokládaný počet zájemců o DPP dle statistik za roky 2019 a 2020 činí cca 1 700 osob za rok.

Co je evaluační jízda?

- 4 hodiny teorie-praxe-evaluace
- 1 hodina výuky teorie zásad bezpečné a defenzivní jízdy se zaměřením na eliminaci vzniku nebezpečných situací – dopravní nehody.
- 2,5 hodiny řízení výcvikového vozidla v reálném provozu se zaměřením na problematiku vyhnutí se vzniku nebezpečných situací – dopravní nehody.
- 0,5 hodiny podrobného hodnocení výkonu řidiče – evaluace.
- Provádí učitelé autoškoly s osvědčením jak pro výcvik, tak pro výuku

<https://www.mdcr.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Moznost-ridit-od-17-let,-ridicak-na-zkousku-a-preh>